

Staj Defteri Hazırlama Yönergesi

Teslim edilecek Staj Defteri'nde, aşağıda 11 madde halinde verilen bölümlerin hepsi verilen sıra ile yer almalıdır.

1. Kapak Sayfası

Verilen örnek kapak sayfası [Form:d1](#) formatında olmalıdır.

2. Defter Sicil Sayfası ([Form:d2](#))

Resimli ve onaylı olarak öğrenciye verilen, staj süresinin sonunda öğrencinin çalıştığı bölümler veya konular ile hangi tarihler arasında, ne süre ile bu çalışmalarda bulunduğunu gösteren, staj imkanı sağlayan kurum yetkililerince imzalanıp onaylanmış belge konulmalıdır.

3. Haftalık Çalışma Çizelgesi ([Form:d3](#))

Staj süresi içerisindeki her haftanın çalışma planı, hafta boyunca incelenen konular ve gerçekleştirilen uygulamalar çizelgede gösterilmelidir (Staj süresince yapılan çalışmanın süresine bağlı olarak sayfa sayısı değişebilir).

Haftalık çalışma çizelgesi hazırlanırken sadece konu başlığı verilmemeli, her gün ne yapıldıysa onu açıklayan bir başlık yazılmalıdır. Yazılım stajı için iyi ve kötü birer örnek aşağıda görülmektedir.

Kötü örnek:

05 / 07 / 2010 Tarihinden 09 / 07 / 2010 Tarihine Kadar Bir Haftalık Çalışma		
Gün		Sayfa No
Pazartesi	ASP.NET	14
Salı	ASP.NET	16
Çarşamba	ASP.NET	20
Perşembe	ASP.NET	22
Cuma	PROJE	27

12 / 07 / 2010 Tarihinden 16 / 07 / 2010 Tarihine Kadar Bir Haftalık Çalışma		
Gün		Sayfa No
Pazartesi	PROJE	32
Salı	PROJE	34
Çarşamba	PROJE	38
Perşembe	PROJE	40
Cuma	PROJE	42

İyi örnek:

05 / 07 / 2010 Tarihinden 09 / 07 / 2010 Tarihine Kadar Bir Haftalık Çalışma		
Gün		Sayfa No
Pazartesi	ASP.NET'e Giriş, C# dilinin temel özellikleri	14
Salı	ASP.NET ile veritabanı bağlantısı, DataAdapter ve DataGrid kullanımı	16
Çarşamba	Web servisleri, yapısı ve özellikleri, SMS yollama yöntemleri, .NET ile SMS yollama	20
Perşembe	Veritabanından sorguların yapılması, gerekli hesaplarla sonucun oluşturulması	22
Cuma	Her saat başı sorgulayan bir servis geliştirilmesi ve testi	27

12 / 07 / 2010 Tarihinden 16 / 07 / 2010 Tarihine Kadar Bir Haftalık Çalışma		
Gün		Sayfa No
Pazartesi	SMS yollayan modülün gerçekleştirilmesi ve testi	32
Salı	Müşteri için araç sorgulama web sayfasının tasarlanması, formun oluşturulması	34
Çarşamba	Web sayfasında göstermek üzere detaylı sorgulamaların hazırlanması, sonuçların nasıl gösterileceğinin tasarlanması	38
Perşembe	Şirket sitesi için hazırlanan modülün tamamlanması ve web sitesine entegrasyonu	40
Cuma	Gerçekleştirilen projenin amire sunulması ve test edilmesi	42

Bundan sonraki her adımı “Staj Defter Sayfası” (*Form:d4*) formatında bir sayfa içerisine yazmanız gerekmektedir.

4. Kurum Tanıtımı

Staj yapılan işletmenin temel çalışma sahası, organizasyon yapısı, üretimi ve ürünleri hakkında bilgiler verilmelidir.

Kurum tanıtılırken **web sayfasındaki bilgileri olduğu gibi kopyalayıp yapıştırmak** yerine, öğrenci kendi yorumlarını da yapmalıdır. Bunun için örneğin karşılaştırmalardan yararlanılabilir. Bilgisayarın kurumdaki yeri, kullanım alanları, sağladığı kazanç/kolaylıklar da bu bölümde anlatılmalıdır. Bu bölüm kurumun yapısına göre 2-5 sayfa arasında olabilir.

5. Birim Tanıtımı

Staj yapılan birimin varsa özel donanım ve/veya yazılımları hakkında bilgiler verilmeli, birimde gerçekleştirilen uygulamalardan bahsedilmelidir. Birimin organizasyon yapısı da tanıtılmalıdır. Organizasyon yapısında yer alan kişilerin görev tanımları da yapılmalıdır. Bu bilgiler mevcut bir dokümandan **hazır olarak alınmamalı**, yetkili kişi sorgulanarak elde edilmelidir. Görev tanımları verilirken gerekirse çalışanlardan da bizzat bilgi alınması faydalı olacaktır.

6. Giriş

Yapılan çalışma hakkında kısa bir bilgi verilmeli, raporun farklı kısımlarında neler anlatıldığı özetlenmelidir.

Yazılım stajı için örnek bir giriş (kısaca), aşağıda verilmiştir.

Staj boyunca büyük bir holdingin bilgi işlem bölümünde yazılım projelerinin nasıl ele alındığı ve yürüdüğü gözlemlenmiştir. Proje yöneticisinin görev ve sorumlulukları, firma yöneticilerine vermekle yükümlü olduğu raporlar hakkında ilk elden bilgi sahibi olunmuştur. Sistem analistlerinin problemi analiz etme biçimleri incelenmiş, yazılım mühendislerinin tasarımı ışığında programcıların projeyi nasıl kodladıkları gözlemlenmiştir. Yetkili yazılım mühendisinin verdiği görevi başarabilmek için öncelikle ASP.NET teknolojisi üzerinde çalışma yapılmıştır. Çalışmaların sonucunda ise bölümün hazırladığı projenin bir modülünün kodlaması ve testi gerçekleştirilmiştir.

Bu staj raporunun 4. ve 5. bölümlerinde çalışılan holding ve bölüm tanıtılmış, 6. bölümde ise öğrenilen teknolojinin ışığında kodlaması gerçekleştirilen modülün özeti verilmiştir. Daha sonra yapılan çalışma 7. bölümde tablo halinde hafta bazında gösterilmiş, 8. bölümde yapılan işler gün bazında anlatılmıştır. Staj çalışmasının sonucunda kazanılan bilgi ve beceriler 9. bölümde sonuç halinde açıklanmıştır.

7. Proje Özeti

Staj süresince yapılan projeden bahsedilmelidir. Görev alınan her farklı proje yeni bir alt başlık altında incelenmelidir. Büyük bir projenin belli bir kısmında görev alınmışsa önce ana projenin, daha sonra ise öğrencinin kendi uğraştığı kısmın tanıtımına yer verilmelidir. Herhangi bir projede yer alınmamışsa öğrencinin staj boyunca incelediği ve bunun sonucunda kendi geliştirdiği uygulamalar özetlenmelidir. Sistem yapısı ve kullanılan teknoloji hakkında bilgi verilmelidir. Yapılan çalışmaların sonuçları belirtilmelidir.

Bu bölümün detaylı açıklamalar yapılan bir yer değil, özet olduğuna dikkat etmek gereklidir. Gerçekleştirilen projeler hakkında özet bilgi verilmelidir. İşin nasıl yapıldığı ve aktarılması gereken noktalar, 8. bölümde yer almalıdır.

Yazılım stajı için örnek bir proje özeti aşağıda verilmiştir.

Staj süresinde ABC holdinginin bilgi işlem birimi, yine holdinge ait, araba satımı ve servisi veren bir şirketi için bir program hazırlamaktadır. Galeri tarafında müşteri ve araç bilgilerinin tutulması gibi rutin işlemler yanında, yeni modeller çıktığında alma potansiyeline sahip eski müşterilere davet yollanması gibi akıllı işlemlere sahip bir uygulama proje kapsamında geliştirilmiştir. Projenin diğer parçası olan servis kısmı ile ilgili program devam etmektedir. Personel-iş eşlemesi takibi, hasarlı araçların takibi, muhasebe entegrasyonu gibi modüllerin analizi bitmiş, tasarım-kodlama aşamasına gelinmiştir. Amirim olan yazılım mühendisinin benden istediği, her saat başında veritabanında bir sorgulama yaparak, servis için bırakılan araçlardan işlemi tamamlananların sahiplerine SMS yollayarak araçlarının hazır olduğunu, ödemesi gereken tutar ile birlikte bildiren bir modüldür. Bunun yanında şirketin web sayfasında ilgili bölüme giren müşteri, plakasını yazdığına aracının hazır olup olmadığını da öğrenebilmeliydi. Bu da gerçekleştirmekle sorumlu olduğum bir modüldü.

Tüm bu işlemleri gerçekleştirmek için ASP.NET ve web servisleri konuları üzerinde incelemeler yapılmış, gereken kısımları öğrenilmiştir. Veritabanından sorgulama yapmak için temel SQL çalışılmıştır. SMS yollamak için yöntemler incelenmiş ve geliştirilen proje ve platforma uygun olanı öğrenilerek uygulanmıştır.

8. Haftalık Çalışmanın Raporlanması

Staj süresince yapılan çalışmalar, öğrenilen sistem ve ürünler, görev alınan projeler ve gerçekleştirilen uygulamalar verilen şablon kullanılarak gün bazında rapor edilmelidir. Her gün için yaklaşık 1-2 sayfa yeterli olacaktır. Ancak kurumun tanınması ve oryantasyon ile geçen günler gibi zamanlar, staj raporunda farklı kısımlarda daha detaylı olarak anlatıldığı için, referans vermek suretiyle tek sayfada yer alabilir. Yazılım stajı için küçük bir örnek aşağıda verilmiştir.

05.07.2010

Staj yapılan kurum hakkında temel çalışma sahası, organizasyon yapısı, üretim ve ürünler gibi bilgiler alınmıştır. Kurumun merkez ve şubeleri gezilerek incelenmiştir. Bu geziler sırasında bilgisayarın kurum içindeki yeri ve önemi de incelenmiştir. Bu bilgiler staj raporunun 4. bölümünde detaylarıyla anlatılmıştır.

06.07.2010

Staj yapılan birimdeki çalışanlarla tanışılmış ve görevleri öğrenilmiştir. Organizasyon şeması oluşturulmuştur. Çalışanların sorumlulukları ve çalışma biçimleri incelenmiştir. Bunun yanında birimdeki donanım ve yazılım altyapısı da incelenmiştir. Bu bilgiler staj raporunun 5.bölümünde detaylarıyla açıklanmıştır.

07.07.2010

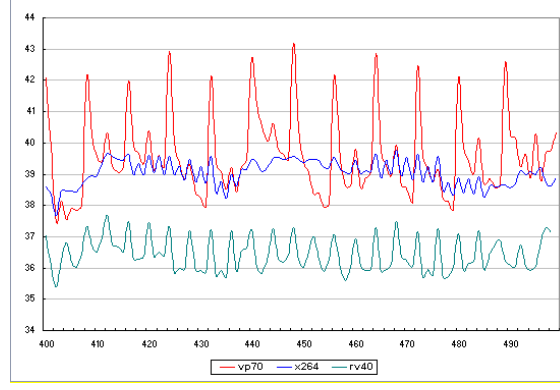
Bilgi işlem biriminin üzerinde çalıştığı proje incelenmiştir. Proje ekibinde herkesin görev ve sorumlulukları, işi yapış biçimleri incelenmiştir. Projenin modüllerine ait analiz ve tasarım diyagramları incelenerek, yapı öğrenilmiştir. Projenin genel yapısı, Tablo 1'de verilmiştir. Proje yöneticisi, staj çalışması boyunca gerçekleştirilmesini istediği modül hakkında bilgi vermiştir. Gerekli kaynak kitapları ve internet adreslerini sağlamıştır. Bu kaynaklar incelenmiştir. Proje yöneticisinin açıklamaları ışığında ilk olarak öğrenilmesi gereken konuların listesi ve çalışma planı hazırlanmıştır. 10.07.2010 ile 13.07.2010 tarihleri arasında bu konular ve öğrenilenler raporlanmıştır.

Raporda anlatımı güçlendirmek için gerekli görülen resim, grafik, tablo, program parçaları vs. kullanılması faydalı olacaktır. Ancak, burada anlatılan konular, daha önceden derslerde görülen konular olmamalıdır. Örneğin veritabanı dersini almış olan bir öğrencinin stajda SQL dilini anlatması yanlıştır. Bunun yerine bu bilgiyi nasıl kullandığını rapor etmelidir. Teorik bilgileri bir kaynaktan olduğu gibi kopyalayıp yapıştırmak yerine, öğrenilen kavramların özeti ve çalışmaya faydaları, öğrenciye sağladığı katma değerler gibi yorumlar yapılmalıdır. Eğer teorik konuyla ilgili olarak mutlaka bir doküman eklenmek isteniyorsa, burada referans verilerek ekler bölümüne koyulabilir. Böyle bir alıntıda kaynak gösterilmesi şarttır.

Rapora eklenen görseller ve tablolar ilgili sayfaya ortalayarak yerleştirilmeli ve altına mutlaka şekil/tablo numarası ve başlığı verilmelidir. Uygun şekilde hazırlanmış bir şekil ve tablo örneği aşağıdaki gibi olmalıdır.

Tablo Başlığı	Tablo sütun başlığı		
	Tablo sütun ara başlığı	Ara başlık	Ara başlık

Tablo 1. Örnek bir tablo

Şekil 1. Örnek bir şekil

9. Sonuç

Stajın kazandırdığı bilgi ve deneyim açıklanmalı, görev alınan projenin veya gerçekleştirilen uygulamanın katkıda bulunulan kısımlarının sonuçları (problem, gözlem, yorum, v.s.) özetlenmelidir. İyi bir sonuç bölümü, tüm staj çalışmasını kapsadığı için, yaklaşık iki sayfa boyutunda olabilir.

10. Kaynaklar

Raporun yazımında ve yapılan çalışmada yararlanılan kaynaklar (kitap, makale, dergi, internet sayfası, ders notu vs.) aşağıdaki örnekte görüldüğü gibi numaralandırılarak listelenmelidir. Kaynağın kullanıldığı ilgili rapor sayfasında kaynağa numarası ile birlikte referans verilmelidir. (Örn: TOGAF (The Open Group Architecture Framework) geliştirme sürecini sistematik bir yaklaşımla organize ederek hata ve bakım maliyetlerini azaltan bir kurumsal mimari metodolojisidir [2].)

Kaynak gösterilmeden hiçbir alıntı yapılmamalıdır. Staj raporunda yer alan bir kısmın kaynak gösterilmeden bir kaynaktan alındığı değerlendirme komisyonu tarafından belirlendiğinde, gerekli işlem yapılacaktır.

Aşağıda makale, kitap ve web sayfası türündeki kaynaklar için kaynakça örnekleri verilmiştir:

- [1] Smith, J. O. and Abel, J. S., “Bark and ERB Bilinear Transforms”, IEEE Trans. Speech and Audio Proc., 7(6):697-708, 1999.
- [2] Open Group, Andrew Josey, TOGAF Version 9.1 : A Pocket Guide, Van Haren Publishing, Zaltbommel, 2012.
- [3] TÜBİTAK Bilim ve Teknik. Maddenin yapısı. 1 Aralık 2015 tarihinde <http://www.biltek.tubitak.gov.tr/bilgipaket/madde/element.html> adresinden erişildi.

11. Ekler

Raporda kullanılan büyük şekiller, şemalar ve istenen diğer bölümler (program, grafik, resim, ekran çıktısı, v.s.) ek olarak verilmelidir. **Gerçekleştirilen uygulamaların kaynak kodları bütünüyle rapora eklenmemeli, CD’ve kaydedilerek zarf içinde arka kapağa yapıştırılmalıdır. Raporun PDF formatındaki bir kopyası da CD’de mutlaka bulunmalıdır.** CD üzerine sabit kalem ile rapor kapak sayfasında yer alan bilgilerin (ad soyad, numara, konu, başlama tarihi, süre ve yer) yazılmış olması şarttır.

Önemli Notlar

- Staj süresince yapılan her türlü çalışma, **Türkçe yazılı anlatım kuralları dahilinde, konu bütünlüğü dikkate alınarak** belgelendirilmelidir. Sadece yurt dışında staj yapan öğrenciler, staj raporlarını firma yetkililerinin anlayıp onaylanmasını sağlamak üzere, İngilizce yazılı anlatım kuralları dahilinde ve konu bütünlüğünü dikkate alarak hazırlayabilirler. Staj Defterinin tümü *Times New Roman punto 12 ile* yazılmalıdır. Başlıklar *bold* olmalıdır. Metin iki *yana yash* olarak hazırlanmalıdır.
- Staj raporunun sayfaları verilen sayfa yapısı şablonuna uygun şekilde düzenlenmeli, sayfanın başında bulunan *Bölüm, Yapılan İş, Sayfa ve Tarih* alanları eksiksiz olarak doldurulmalıdır.
- Staj çalışmasının bitiminde, 2. sayfada yer alan resimli belgenin, her sayfanın altında bulunan onay alanlarının kurum yetkilileri tarafından doldurulması, imzalanması ve /veya mühürlenmesi gereklidir.
- Kurum yetkilisi, öğrencinin çalıştığı gün sayısını tam ve eksiksiz beyan etmekle yükümlüdür. Yetkili amir çalışılan gün sayısını 2. sayfadaki belgeye not etmelidir.
- Resmi tatillerde (milli ve dini bayramlar) ve hafta sonlarında (Pazar) staj çalışması yapılamaz, şayet staj yapılan kurum Cumartesi günü çalışıyorsa “Cumartesi günü iş günüdür” yazılı olan [Form-1](#) kurum yetkilisi tarafından onaylanırsa cumartesi günü iş günü olarak kabul edilir. Stajın değerlendirilmesi, bölümün belirleyerek kuruma yolladığı belgede yer alan tarih aralığı üzerinden yapılacaktır. Başka bir deyişle, kabul edilen başlangıç ve bitiş tarihleri arasındaki staj geçerlidir. Öğrenci daha fazla çalışmış olsa da, değerlendirme sadece belirtilen tarih aralığını kapsayacaktır.
- Staj raporu spiral veya beyaz karton cilt ile ciltlenerek staj süresinin bitimini takip eden **en geç 1 ay** içinde bölüm sekreterliğine “Staj Yeri Değerlendirme Formu” ([Form-4](#)) ile teslim edilmelidir.

Yapılan çalışmanın gereği olarak üretilen programların da **staj defterinde uygun ölçülerde yer alması gereklidir**. Buna rağmen, üretilen kodun çok olduğu durumlarda, **rapor içerisinde önemli olan noktalarının yer alması ve uygun referansların verilmesi kaydıyla programlar CD ile de verilebilir**.